

Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning

Innspill til satsinger utenfor ramma fra Senter for samiske studier

Beskrivelse av tiltaket

Nettstedet Reaidu i en ny fase: Støtte til samiske temaer i alle utdanninger

Oppsummering:

Reaidu kan utvikles til å bli en digital læringsressurs om samiske forhold for alle utdanningene ved UiT. Dette vil styrke UiTs posisjon som kunnskapsinstitusjon i Sápmi og vise at UiT går foran med sitt nasjonale ansvar for kunnskaper om samisk historie, kultur, samfunn og næringsliv.

Baseline

Nettstedet Reaidu (result.uit.no/reaidu) er en digital faglig ressurs for kunnskap om samisk historie, kultur og samfunn. Målgruppa har vært lærerstudenter ved UiT. Reaidu har vært i drift sia august 2019. Det blei oppretta og utvikla ved Senter for samiske studier i løpet av en prosjektperiode ved hjelp av prosjektmidler fra rektors strategiske fond og ressurser fra Sesam. Etter utgangen av denne prosjektperioden har Reaidu vært drevet gjennom en 10 prosent teknisk-administrativ stilling ved ILP og av eksisterende faglige ressurser ved Sesam. Dette har vist seg å begrense videre utvikling.

Bakgrunnen er at de nasjonale rammeplanene og retningslinjene for de ulike lærerutdanningene i Norge fra 2013 har fått ei sterkere betoning av kunnskap om og perspektiver på samiske forhold. Dette har skjedd i tråd med ei tilsvarende utvikling i rammeplanen for barnehagen og læreplanen for skolen i Norge. Studentene trenger kunnskap om samiske forhold og utdanningsinstitusjonene er forplikta til å formidle dette. Senter for samiske studier tok derfor, sammen med HSL-fakultetet og med støtte fra Institutt for lærerutdanning og pedagogikk, initiativ til å lage en undervisningsressurs for UiT sine mange studenter på de ulike lærerutdanningene. Reaidu er et svar på deler av behovet, men trenger videre oppdatering og utvikling. Reaidu er delt inn i ulike tema og gir kunnskap på flere nivåer, fra det helt grunnleggende, via fordypning til forskning. Språket er norsk ettersom Reaidu retter seg mot studentene på de norske lærerutdanningene. Dermed vil Reaidu og bidragene fra Samisk høyskole utfylle hverandre.

Gjennom deltakelse i ulike nasjonale fora er det i arbeidet med Reaidu blitt tydelig at dette ikke bare er et behov og ei utfordring ved UiT, men at de deles ved landets øvrige lærerutdanningsinstitusjoner.

I løpet av våren 2020 har Senter for samiske studier blitt kontakta både av UiTs helsefaglige utdanninger og av barnevern og sosialt arbeid. Også ved disse utdanningene skal studentene i henhold til ramme- og læreplaner erverve og utvikle kunnskaper om samiske forhold. Dermed blir det nå utreda hvordan Reaidu kan utvides til å omfatte i første omgang også disse utdanningene.

Forankring i strategi, forskrifter og retningslinjer

For UiT er samiske og urfolksrelaterte tema meget sentralt i strategi og grunnlagsdokumenter: «UiT skal bidra til å øke studentenes kunnskap om samisk kultur og historie, samfunns- og næringsliv». UiT sin sentrale beliggenhet i nordområdene nevnes spesifikt. Til dette ligger at UiT er plassert midt i Sápmi. UiT skal utvikle kunnskap om samiske forhold, og grunnlaget for samarbeid og konflikter i nordområdene. I tillegg betoner UiT-strategien digital kompetanse i utdanningene, samt nye pedagogiske virkemidler og læringsfremmende teknologi. Strategien nevner også spesifikt at UiT skal ha nasjonalt ledende lærerutdanninger. Til det siste er det verdt å trekke linjene også til de nasjonale forskriftene både for lærerutdanningene og andre utdanninger. Helsefagutdanningene skal sikre at studentene skal kjenne til samers rettigheter, og ha kunnskap om og forståelse for samenes status som urfolk. Tilsvarende formuleringer er å finne også i forskriftene for lærerutdanningene.

Reaidu er således sterkt fundert strategisk med sin eksplisitte hovedmålsetning om å øke studentenes kunnskap om samisk historie, kultur, samfunn og næringsliv. Det tydelige urfolksperspektivet har også solid forankring.

Behov

Reaidu er for øyeblikket i drift og i bruk i tilknytning til lærerutdanningene. Samtidig er det her behov for videre utvikling og oppdatering i henhold til de nye læreplanene for skolen. Det ligger klare ressursbehov både i å skulle utvide Reaidu til andre utdanninger og i å utrede de nasjonale linjene i tiltaket. I tillegg er det behov for ressurser til å utvikle innovative formidlingsformer på nett. I øyeblikket drives Reaidu ved hjelp av administrativ støtte fra ILP (10 %) og tilsvarende frikjøp for prosjektleder ved Sesam. Det foreslås to hele 3-årige stillingsressurser i tiltaket, en faglig prosjektleder og en teknisk-administrativ utreder/utvikler.

Tiltaket

Tiltaket er i utgangspunktet satt opp til å være treårig. Det tar utgangspunkt i den eksisterende nettsida og det arbeidet som er gjort. Kontinuiteten her, spesielt gjennom Senter for samiske studier, er viktig. Samtidig er det klart at nettsida ikke kan videreutvikles og drives med gjeldende ressursnivå. Gjennom tiltaket ønsker vi både å produsere nytt materiale, utvikle nye former og samordne med utdanninger på tvers av hele UiT. I tillegg skal den nasjonale dimensjonen utredes. Det er fem faser eller deler av tiltaket – her gjengitt med foreløpige tidsrammer (semester 1-6).

- Oppdatere eksisterende innhold ut fra nye læreplaner (1-2)
- Skrive nye tekster/lage nye sider, særlig på fordypningsnivå (1-6)
- Utvikle innovative formidlingsformer: Film, lyd, spill (2-6)
- Samordne med flere fag/utdanninger ved UiT (1-6)
- Utrede nasjonalt behov (5-6)

Både når det gjelder tiltaksbeskrivelse og budsjett, kan mer utfyllende informasjon gis ved henvendelse til Senter for samiske studier.

Vennlig hilsen

Torjer A. Olsen
instituttleder

—

Torjer.olsen@uit.no
77 64 69 12

Hildegunn Bruland
kontorsjef

—

hildegunn.bruland@uit.no
77 64 55 35